

BESLUT

2004-12-20

Lantmäteriverkets dnr: **507-2004/2606**

Kommunförbundets dnr: 2004/2719

Normalavtal om samverkan avseende uppbyggnad, ajourhållning och distribution av geografiska databaser – Gemensamt Ägda Databaser

Ett reviderat Ramavtal om fördjupad samverkan mellan det statliga Lantmäteriet och kommunerna träffades mellan parterna den 19 december 2003.

Ramavtalet omfattar hela lantmäteriområdet. Enligt Ramavtalet skall Normalavtal upprättas inom olika delsektorer.

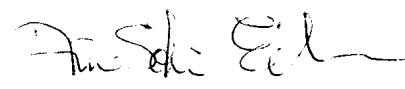
Föreliggande Normalavtal om samverkan mellan Lantmäteriet och kommunerna baseras på det reviderade Ramavtalet.

Samverkansgruppen har vid sitt möte den 10 december 2004 antagit Normalavtalet jämte tillhörande kommentarer, som **bifogas** detta beslut.

För Lantmäteriverket

För Svenska Kommunförbundet

Hans-Erik Wiberg

Ann-Sofie Eriksson

NORMALAVTAL (Förslag) 2004-12-16
GEMENSAMT ÄGDA DATABASER

Lantmäteriets dnr:
Kommunala org:s dnr:

Avtal om samverkan avseende uppbyggnad, åjourhållning och distribution av geografiska databaser över .....

Mellan staten, genom Lantmäteriverket, 801 82 Gävle, i det följande benämnt Lantmäteriet, och ..... (här anges den kommunala avtalsparten - Kommunförbundet i länet, Kommunalt bolag med organisationsnummer, etc. Se bilaga 1 Kommentarer) , i det följande benämnt ....., har följande avtal träffats.

1§ Förutsättningar

Detta avtal avser samverkan beträffande geografiska databaser som Lantmäteriet och kommuner/kommunala bolag bygger upp och äger gemensamt.

Giltigheten av detta avtal förutsätter att ABT-avtal ingåtts mellan kommunerna och Lantmäteriet.

Alt. Detta avtal ingås i anslutning till kommunernas ABT-avtal med Lantmäteriet.

(Här beskrivs också bakgrund och syftet/ändamålet med samarbetet – vardera parten formulerar sitt ändamål. Se bilaga 1 Kommentarer)

2§ Databas

Databasen byggs upp av kommunala data och grunddata från Lantmäteriet.

Uppbyggnaden och åjourhållningen av Databasen skall ske enligt gällande objektkatalog (se bilaga 2).

(Här beskrivs Databasens innehåll, hur produktionen skall ske mm, se bilaga 1 Kommentarer).

3§ Upphovsrätt

Grundmaterialet

Lantmäteriets grundläggande geografiska data (GGD) äger skydd enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt (till litterära och konstnärliga verk). Staten har upphovsrätt till innehållet i Lantmäteriets GGD. Lantmäteriverket har enligt förordningen (1995:1418) med instruktion för det statliga lantmäteriet i uppgift att förvalta dessa rättigheter åt staten.

Kommunernas databaser äger skydd enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt.

Den gemensamma databasen

Upphovsrätten till Databasen innehåller gemensamt av kommunerna och av Lantmäteriet. Kommunernas upphovsrätt förvaltas av ..... (t. ex. en kommun, bolag).

Användning för internt bruk

Kommunerna och kommunala bolag i ..... (geografiskt område anges här) har rätt att nyttja Databasen och dess innehåll internt inom sina verksamheter som underlag för planering, projektering, uppdatering av kommunala databaser, dokumentation, presentation och ärendehantering.

Lantmäteriet har rätt att nyttja Databasen och dess innehåll, vad gäller objekt enligt gällande objektkatalog som omfattas av ABT-avtal, för komplettering och ajourhållning av GGD. Ajourhållningen av GGD sker antingen genom att data levereras direkt från respektive kommun till Lantmäteriet eller att leveransen sker från den gemensamma databasen.

4§ Vidareutnyttjande

Kommunerna respektive Lantmäteriet äger var för sig och självständigt rätt att upplåta rättigheter till Databasen eller del av Databasen. Upplåtelseerna kan avse rättigheter att bearbeta och att upplåta rättigheter vidare till tredje man.

Upplåtelser skall ske med ledning av bifogade avtalsmall.

5§ Marknadsfrågor

(Exempel på frågor som bör regleras ,se bilaga 1 Kommentarer).

6§ Metadata

Metadata om Databasen skall produceras och finnas i kommande nationella och regionala metadatabaser.

7§ Ekonomi

Produktion/Ajourhållning

Produktion och ajourhållning av parternas ingående databaser är en del av parternas ordinarie arbete och regleras inte i detta avtal.

Investeringar

Eventuella investeringar/arbete i Databasen och produkter utöver parternas ordinarie arbete skall finansieras gemensamt enligt särskilda överenskommelser.

Fördelning av licensintäkter

Vid extern försäljning skall licensintäkterna fördelas mellan Lantmäteriverket och .....*(den kommunala avtalsparten)* enligt förhållandet ....

8§ Överlåtelse

Avtalet kan inte överlåtas till annan part.

9§ Tvist

Eventuell tvist om tolkningen av detta avtal skall i första hand hänskjutas till den samverkansgrupp som hanterar frågor om samverkan mellan Lantmäteriet och Svenska Kommunförbundet.

10§ Upphovsrättsintrång

Parterna garanterar att de äger rätt att upplåta rättigheter till det material som omfattas av detta samarbete (avtal).

Om anspråk eller talan väcks mot en av parterna under påstående att intrång skett i rättigheterna till det material som härrör från den andra parten, skall den parten lämna den andra parten biträde i processen. Om intrång befines föreligga skall den part som är ansvarig hålla den andra parten helt skadeslös.

Parterna åtar sig att utan dröjsmål skriftligen anmäla krav på ersättning som grundas på påstående om intrång i tredje mans upphovsrätt.

11§ Förvaltning/Utveckling/Utvärdering

Parterna skall vid överläggningar minst två gånger per år utvärdera samarbetet.

För samverkansfrågor enligt detta avtal kan vardera parten påkalla ytterligare överläggningar då behov föreligger.

Kontaktpersoner:

För den Kommunala organisationen: .....

För Lantmäteriet: .....

12§ Giltighetstid/upsägning

Detta avtal gäller från och med avtalets undertecknande till och med ..... Om parterna inte säger upp avtalet skriftligen, senast sex månader före avtalets utgång, förlängs avtalet automatiskt med ett år i taget.

Vid avtalets upphörande erhåller parterna var för sig en icke överlåtbar rätt till Databasen för internt bruk och utan begränsning i tiden.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Ort datum

.....

Ort datum

.....

Förslag 2004-12-16

Kommentarer till avtal om samverkan avseende Gemensamt ägda databaser

1§ Förutsättningar

Mellan Lantmäteriet och Svenska Kommunförbundet har ett nytt ramavtal träffats 19 december 2003 till grund för ett fördjupat samarbete mellan Lantmäteriet och kommunerna. Ramavtalets syfte är att beskriva gemensamma synsätt och avsikter samt föreslå modeller för samverkansformer, finansierings- och ersättningsgrunder inom ett flertal områden.

Med ramavtalet som grund utarbetar parterna s k normalavtal som kan användas som mallar för bindande avtal mellan Lantmäteriet och enskilda kommuner.

Det nu föreliggande avtalet avser samverkan beträffande geografiska databaser som Lantmäteriet och kommuner/kommunala bolag bygger upp och äger tillsammans. Samarbetet utgör ett led i att förbättra och trygga samhällets informationsförsörjning.

Bakgrund

Lantmäteriet har tillsammans med kommunerna i Skåne och i Stockholms län bedrivit samverkansprojekt kring gemensamt ägda databaser. I dessa projekt har tagits fram en databas som täcker respektive län. Ur denna databas har framställts produkter för olika ändamål. Grunddata kommer från såväl kommunerna (främst tätorter) som Lantmäteriet (främst landsbygdsdata i form av topografisk information, GGD).

Avsikten med dessa samverkansprojekt har varit att finna modeller för samverkan vad gäller kommunernas och Lantmäteriets geografiska databaser, dels för produktion och ajourhållning, dels för att framställa produkter för den lokala/regionala marknadens behov, vilka man inte tillgodoser via det ordinarie

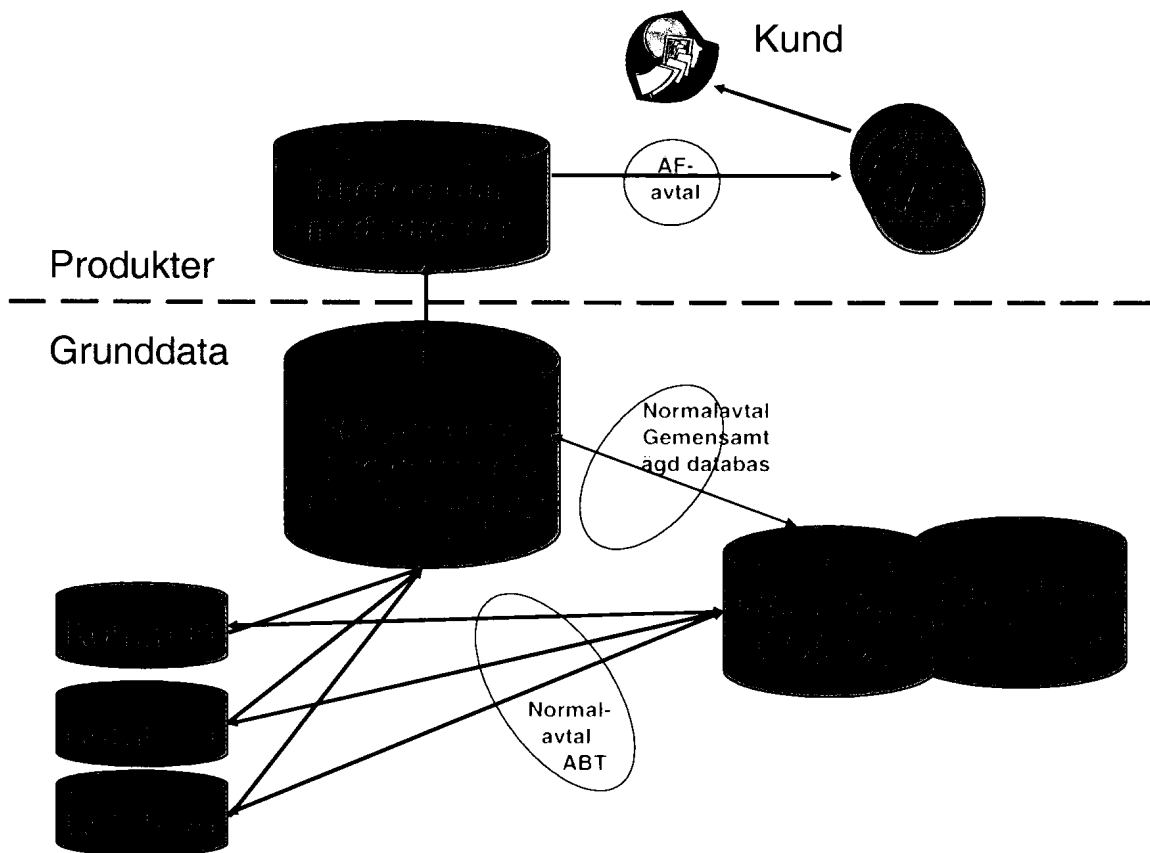
produktsortimentet, samt att optimera samhällets insatser för att tillhandahålla geografisk information.

Det är framförallt Skåneprojektet som legat till grund för normalavtal Gemensamt ägda databaser.

Modell för samverkan

Samverkan mellan Lantmäteriet och kommunerna kring gemensamt ägda databaser/produkter kan ske på olika sätt.

Modellen nedan bygger på erfarenheterna från Skåneprojektet och åskådliggör hur samverkan kan ske.

Kommentarer till figuren:

Produktionscentral, t ex hos "värdkommun", sammanställer data som levererats från kommunerna med data från Lantmäteriet för det område samverkan avser. Hos produktionscentralen görs erforderliga anpassningar av data till gemensam struktur, kodsättning, kvalitetsmärkning mm enligt den s k Objektkatalogen (bilaga 2).

Ur den databas som blir resultatet av sammanställningen i produktionscentralen kan produktdata/produkter för olika användningsområden framställas. Detta kan göras av kommunerna enskilt

eller tillsammans med annan aktör (t ex Metria) som via återförsäljaravtal har skaffat sig rätten att sälja data från Lantmäteriet till slutkund.

Via samverkansavtal kan bestämmas att produkt databasen/produkterna ägs gemensamt av kommunerna och Lantmäteriet. I Skåne gällande avtal förutsätter att Lantmäteriet genom Metria är kommunernas samarbetspartner vad gäller marknadsföring, försäljning etc av gemensamma produkter.

Kontinuerlig ajourhållning av data sker i respektive grunddatabas hos kommunerna och Lantmäteriet. Förändringarna kommer sedan produkt databasen/produkterna till del via uppdatering vid bestämda tidsintervall, t ex två gånger per år.

Samverkan har etablerats på grunddatanivå mellan Lantmäteriet och kommunerna vad gäller ajourhållning av byggnader och övrig topografisk information i GGD. Denna samverkan har formaliserats via ABT-avtal.

Avtalsparter

Den kommunala avtalsparten kan tex. vara kommunförbundet i länet, annan sammanhållande kommunal juridisk person eller ett kommunalt bolag. Rättighetsförhållandet mellan respektive kommun och den juridiska person som skall företräda kommunen bör vara reglerat i avtal så att det inte råder någon tveksamhet om hur data som kommer från en enskild kommun och som ingår i den gemensamma databasen får nyttjas. Likartad lösning bör tillämpas för alla kommuner som ingår i samarbetet.

Som exempel kan nämnas att för Skånekartan är den kommunala avtalsparten ett kommunalt bolag (Geodatacenter Skåne AB) och för Översiktskarta Stockholms län har Stockholms Stads Stadsbyggnadsnämnd motsvarande roll.

Syftet med samarbetet

Här bör beskrivas bakgrund och syfte/ändamålet med samarbetet. Samarbetet bör inledas med en förstudie som parterna utför och som behandlar innehållet i databasen/produkten, tillämpningen av den s.k. Objektkatalogen, hur samarbetet skall organiseras, vilken målgruppen är för produkten samt en ekonomisk kalkyl. Här beskrivs också att samverkan även skall avse komplettering och ajourhållning av Lantmäteriets grunddatabas (GGD) enligt det s.k. ABT-avtalet. Att ABT-avtal har tecknats mellan Lantmäteriet och de berörda kommunerna är en förutsättning för samverkan avseende gemensamt ägda databaser.

Spridning

Enligt lagen (1993:1742) om skydd för landskapsinformation, §§ 5 – 6, får databaslagrad landskapsinformation över svenskt territorium inte

framställas eller spridas utan särskilt tillstånd. Sådant tillstånd lämnas av Totalförsvarsenheten vid Lantmäteriverket, 801 82 Gävle.

Materialet är vid leveransen från Lantmäteriet godkänd av Lantmäteriet för spridning enligt § 6 lagen om skydd för landskapsinformation. Om Lantmäteriets information sammanställs med annan information kan nytt tillstånd behöva sökas.

2§ Databas

Under denna paragraf , eller i bilaga till avtalet, beskrivs databasens/produktens geografiska omfattning och innehåll, vilka data som kommer från kommunerna respektive Lantmäteriet, hur produktion och lagring av databasen/produkten skall ske samt hur och med vilka tidsintervall den skall uppdateras.

En förutsättning för effektiv samverkan är att databasen byggs upp på ett standardiserat sätt och den s.k. Objektkatalogen skall tillämpas. Man bör dock ta i beräkning att Objektkatalogen kan komma att vidareutvecklas efter en tids användning.

3-4§§ Upphovsrätt/Vidareutnyttjande

Det är viktigt att det klargörs i avtalet vad som gäller beträffande upphovsrätten. Det normala är att det uppstår ny upphovsrätt till den databas som blir resultatet av en sammanställning och bearbetning av data från flera källor.

I avtalet skall också regleras vad som gäller vid användning för internt bruk hos parterna och vid vidareutnyttjande för extern användning, d.v.s. då databasen/produkten tillhandahålls tredje man. I "internt bruk" hos kommunen innefattas även kommunala bolag men det gäller dock endast bolag där kommunen har ett rättsligt bestämmande inflytande.

För att underlätta för parterna att skriva licensavtal för vidareutnyttjande skall en särskild avtalsmall tas fram .

5§ Marknadsfrågor

Exempel på frågor som bör regleras är

- marknadsföringen av databasen/produkten
- försäljning av produkter ur databasen – vem som upplåter rättigheter
- avtalstecknande
- tillhandahållande – vem som svarar för leveranser och vad som gäller beträffande leveransavgifter
- prissättning av produkter

6§ Metadata

Det är viktigt att det finns dokumenterat uppgifter om data som ingår i databasen såsom t.ex. ursprung, aktualitet och geometrisk kvalitet samt hur och med vilken teknik den uppdateras. I möjligaste mån tillämpas den standard som finns för metadata.

7§ Ekonomi

Här beskrivs bl a hur fördelningen av licensintäkter mellan parterna skall ske. Fördelningsgrund bör vara uppskattat värde på parternas ingående data.

Lantmäteriets intäkter från den gemensamma databasen tillförs den pott som utgör "Lantmäteriets totala årliga intäkter från försäljning av fastighetsinformation och geografisk information" varifrån kommunernas avtalsintäkter fördelas.

11§ Förvaltning/Utveckling/Utvärdering

Ett samarbete omkring samägda databaser kan komma att kräva en del utvecklingsarbete och fortlöpande kontakter mellan parterna för att få ajourhållnings- och leveransrutiner m.m. att bli effektiva och fungera så bra som möjligt. Det är också viktigt att skapa rutiner som möjliggör uppföljning av vilka licenser som upplåtits, intäkter från försäljning etc. Överläggningar två gånger per år får ses som ett minimum. För att underlätta samarbetet utses kontaktpersoner. Det bör också finnas en styrgrupp, där parterna är representerade, för informationsutbyte, behandling av förvaltnings- och utvecklingsfrågor samt utvärdering.

12§ Giltighetstid/uppsägning

Lämplig avtalstid är 3 år (visst samband med löptiden för ABT-avtalen).

Ändrade förutsättningar för Lantmäteriets verksamhet, genom beslut av statsmakterna, kan påverka Ramavtalet mellan Lantmäteriet och Svenska Kommunförbundet, vilket i sin tur kan påverka normalavtal "Gemensamt ägda databaser".